

به مناسبت روز مباحله؛ پیامهای آیه مباحله چیست؟/ آخرین برگ برنده مؤمن دعاست

از آیه مباحله نتایج زیادی می توان گرفت. استمداد از غیب بعد از به کارگیری توانایی های عادی و ایستادگی در برابر دشمن از جمله پیام های آیه مباحله است.

از آیه مباحله نتایج زیادی می توان گرفت. استمداد از غیب بعد از به کارگیری توانایی های عادی و ایستادگی در برابر دشمن از جمله پیام های آیه مباحله است.

به گزارش خبرنگار مهر، پیامبر اکرم(ص) پس از دعوت مسیحیان نجران به اسلام و نپذیرفتن این دعوت از سوی آنان از طرف مسیحیان دعوت به مباحله شد. در این موقع پیک وحی نازل گردید و آیه مباحله را آورد و پیامبر (ص) را مأمور ساخت تا با کسانی که با او به مجادله و محاجه برمی خیزند و زیر بار حق نمی روند، به مباحله برخیزد و طرفین از خداوند بخواهند که افراد دروغگو را از رحمت خود دور سازد.

«فَمَنْ حَاجَّكَ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ فَقُلْ تَعَالَوْا نَدْعُ أَبْنَاءَنَا وَأَبْنَاءَكُمْ وَنِسَاءَنَا وَنِسَاءَكُمْ وَأَنْفُسَنَا وَأَنْفُسَكُمْ ثُمَّ نَبْتَهِلْ فَنَجْعَلْ لَعْنَةَ اللَّهِ عَلَى الْكَاذِبِينَ».

(هرکس پس از روشن شدن جریان با تو مجادله بکند بگو بیایید فرزندان و زنان و نزدیکان خود را گرد آوریم و انابه کنیم و بنالیم و لعنت خدا را بر دروغگویان قرار دهیم).

پیامهای به دست آمده از آیه مباحله چیست؟

«مباحله» در اصل از ماده «بهل» (بر وزن اهل) به معنای «رها کردن» و «قید و بند را از چیزی برداشتن» است و به همین جهت هنگامی که حیوانی را به حال خود واگذارند و پستان آن را در کیسه قرار ندهند تا نوزادش بتواند به آزادی شیر بنوشد، به آن «باهل» می گویند و «ابتهال» در دعا به معنای تضرع و واگذاری کار به خدا است و اگر گاهی آن را به معنای «هلاکت و لعن و دوری از خدا» گرفته اند نیز به خاطر این است که رها کردن و واگذار نمودن بنده به حال خود، این نتایج را به همراه دارد. ۱

آیه مباحله، در سوره آل عمران، آیه ۶۱ آمده است. مفسران گفته اند: این آیه، درباره هیأت نجرانی و همراهان آنها نازل شده است که پیامبر، آنها را به مباحله دعوت کرد. آنها تا فردای آن روز از حضرت مهلت خواستند و پس از مراجعه به شخصیت های نجران، اسقف (روحانی بزرگشان) به آنها گفت: شما فردا به محمد نگاه کنید. اگر با فرزندان و خانواده اش برای مباحله آمده بود، از مباحله با او بترسید و اگر با یارانش آمد، با او مباحله کنید. فردای آن روز، پیامبر آمد؛ در حالی که دست علی بن ابی طالب را گرفته و حسن و حسین(علیهم السلام) پیش روی او راه می رفتند و فاطمه(علیها السلام) پشت سرش بود.

نصاری نیز بیرون آمدند در حالی که اسقف آنها پیشاپیش آنان قرار داشت. اسقف، درباره همراهان پیامبر سؤال کرد. به او گفتند: این پسر عمو و داماد او و محبوب ترین خلق خدا نزد اوست و این دو پسر، فرزندان دختر او از علی(ع) هستند و آن بانوی جوان، دخترش فاطمه است که عزیزترین مردم نزد او و نزدیکترین افراد به قلب اوست ... اسقف گفت: من مردی را می بینم که در مباحله با کمال جرأت اقدام می کند و گمان می کنم راستگو باشد که در این صورت، به خدا، یک سال بر ما نخواست گذشت؛ درحالی که در تمام دنیا، یک نصرانی وجود نداشته باشد که آب بنوشد، و عرض کرد: ای ابوالقاسم! ما با تو مباحله نمی کنیم؛ بلکه مصالحه می نماییم و پیامبر(صلی الله علیه وآله) با آنها مصالحه کرد. ۲

برخی از پیام های آیه یاد شده عبارتند از:

۱. استمداد از غیب بعد از به کارگیری توانایی های عادی است.
 ۲. فرزند دختری، همچون فرزند پسر و فرزند خود انسان است. «أبنائنا» (امام حسن و امام حسین(علیهما السلام)).
 ۳. زن و مرد دوشادوش هم و در کنار یکدیگر مطرح هستند.
 ۴. برای ایمان و هدف، پیامبر و افراد مؤمن حاضرند حتی نزدیک ترین بستگانش را در معرض خطر قرار دهند.
 ۵. در دعا آن چه مهم است انگیزه ها و شخصیتهاست نه تعداد افراد.
 ۶. حضرت علی(ع) جان پیامبر اکرم(ص) است.
 ۷. در مجالس دعا کودکان را نیز باید با خود برد و حضور آن ها در استجاب دعا تأثیر دارد.
 ۸. کسی که در برابر منطق و استدلال و معجزه تسلیم نمی شود، باید او را تهدید به نابودی کرد.
 ۹. آخرین برگ برنده شخص مؤمن دعاست.
 ۱۰. اگر در مقابل دشمن محکم بایستیم، دشمن عقب نشینی می کند.
 ۱۱. قوام و اساس دین پیامبر اکرم(صلی الله علیه وآله وسلم) و اهل بیت او(علیهم السلام) هستند. ۳
- پی نوشت ها:
۱. ر. ک: تفسیر نمونه، ج ۲، ص ۴۳۷ - ۴۳۸ / مفردات راغب، واژه "بهل".

۲. برگرفته از تفسیر نمونه، آیت الله مکارم شیرازی و جمعی از دانشمندان، ج ۲، ص ۵۷۸ و ۵۷۹، دارالکتب الاسلامیه.

۳. ر. ک: تفسیر المیزان، علامه سید محمدحسین طباطبائی، ج ۳، ص ۲۴۳، دارالکتب الاسلامیه، تهران؛ تفسیر نور، محسن قرائتی، ج ۲، ص ۸۴، مؤسسه در راه حق، قم.